

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 417 / 20.07.2023

SENATUL ROMÂNIEI

Domnului Secretar General Mario-Ovidiu OPREA

Biroul permanent al Senatului

L. 501 / 5-9.2023

Stimate Domnule Secretar General,

Urmare solicitării Dumneavoastră **nr. XXXV/3429/27.06.2023** (b417/21.06.2023), vă transmitem alăturat, avizul Consiliului Legislativ referitor la **propunerea legislativă privind digitalizarea activităților de instruire a lucrătorilor efectuate în procesul de muncă.**

Totodată, în vederea facilitării analizei juridice a proiectului, vă înaintăm, pentru fiecare dintre acestea, fișele actelor normative incidente reglementărilor propuse, cu toate intervențiile legislative suferite, astfel cum rezultă din evidența legislativă a Consiliului Legislativ.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. A307/19.07.2023

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 417 / 20.07.2023

Biroul permanent al Senatului

L. 501 / 5.9.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind digitalizarea
activităților de instruire a lucrătorilor efectuate
în procesul de muncă**

Analizând propunerea legislativă privind digitalizarea activităților de instruire a lucrătorilor efectuate în procesul de muncă (b417/21.06.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3429/27.06.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D702/27.06.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, potrivit Expunerii de motive, „digitalizarea activităților și a proceselor de instruire care se efectuează în muncă, de către angajatori, prin înființarea unui Registru al Instruirilor, însoțit de o metodologie corespunzătoare, care să asigure claritate, celeritate și o bună implementare”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm faptul că o propunere legislativă cu obiect de reglementare¹ și conținut² similare a fost transmisă de Secretarul

¹ digitalizarea unor activități din domeniul Sănătății și securității în muncă și Apărării împotriva incendiilor.

² de exemplu, normele preconizate pentru art. 3, art. 5 și 10 din prezenta propunere sunt redactate într-o manieră asemănătoare celor preconizate pentru art. 1 alin. (2), art. 3 alin. (4) și art. 6 alin. (1), (2) și (5) din propunerea

General al Senatului cu adresa nr. XXXV/657/13.02.2023 (b52/08.02.2023), fiind emis de către Consiliul Legislativ **avizul negativ nr. 215/09.03.2023**.

Totodată, precizăm că respectiva propunere legislativă a fost **retrasă de către inițiator** în data de 27.03.2023.

De asemenea, menționăm că **prezenta propunere legislativă a fost avizată nefavorabil de către Consiliul Economic și Social**, prin avizul nr. 4749/13.07.2023.

5. Întrucât propunerea legislativă ar avea implicații asupra bugetului de stat, ar fi fost obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituție.

6. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta este sumară și nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentat, printre altele, **impactul asupra sistemului juridic**.

Așa cum vom detalia mai jos, **implicații juridice** vor exista cel puțin în ceea ce privește Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, cu modificările ulterioare, întrucât, în principal, se urmărește reglementarea unor noi atribuții și responsabilități pentru Inspekția Muncii.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012, „dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare **instituie obligația fundamentării actelor normative**. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]”.

7. Cu titlu preliminar, semnalăm că **nu rezultă cu claritate care este obiectul prezentei propuneri**. Astfel, în titlu se face referire la „digitalizarea activităților de instruire a lucrătorilor efectuate în procesul de muncă”, în timp ce la art. 1 alin. (1) din propunere se prevede că „Prezenta lege stabilește **metodologia de înființare a Registrului Instruirilor Lucrătorilor**, de completare și transmitere a datelor pe care acesta la va conține”.

Având în vedere textul propus pentru **art. 1 alin. (1)**, precizăm că metodologiile au natura juridică a unor acte de punere în executare/în

anterioară, cu mențiunea că propunerea anterioară avea în vedere implementarea Registrului Instrucțiilor Periodice, iar prezenta propunere vizează înființarea Registrului Instruirilor Lucrătorilor.

aplicare a legilor și sunt stabilite, de regulă, prin acte normative secundare, cum ar fi hotărârea Guvernului sau ordinul conducătorului unui minister. În acest sens, menționăm prevederile art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, Guvernul „**aprobă, prin hotărâre, strategiile, programele și metodologiile, pe domenii de activitate**”, precum și prevederile art. 57 alin. (2) din același act normativ, potrivit cărora „**Prin ordine se pot aproba norme metodologice, regulamente sau alte categorii de reglementări care sunt parte componentă a ordinului prin care se aprobă**”.

De asemenea, menționăm în acest sens, și **art. 108 alin. (2) din Constituție**, potrivit căruia „**Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor**”, respectiv art. 77 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „**Ordinele cu caracter normativ, instrucțiunile și alte asemenea acte ale conducătorilor ministerelor și ai celorlalte organe ale administrației publice centrale de specialitate sau ale autorităților administrative autonome se emit numai pe baza și în executarea legilor, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului**”.

În același timp, semnalăm că, prin adoptarea măsurilor de executare a legii printr-un act normativ de rangul legii (astfel cum se preconizează la art. 1 alin. (1) din propunere), **se încalcă principiul ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art. 4 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, implicit, **principiul legalității**, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest context menționăm, de altfel, că metodologia de înființare a registrului general de evidență a salariaților a fost stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 905/2017, act normativ ce a fost emis în temeiul art. 34 alin. (7) din Codul muncii.

8. Din punctul de vedere al respectării prevederilor constituționale, semnalăm că propunerea legislativă este susceptibilă să încalce art. 45 coroborat cu art. 53 și art. 41 alin. (2) din Constituție referitoare la libertatea fundamentală economică (în sensul exercitării unei activități economice și al posibilității restrângerii acesteia), respectiv la dreptul fundamental la protecție socială (în sensul garantării securității și sănătății în muncă a salariaților)³.

Referitor la exercitarea unei activități economice, prin soluțiile preconizate la **art. 4-6 și 8**, pentru angajatori (persoane fizice sau juridice) se instituie constrângeri suplimentare lipsite de necesitate și

³ Acest aspect va fi detaliat la pct. 12 din aviz.

neproporționale cu scopul urmărit, în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor referitoare la informarea salariaților cu privire la:

- securitatea și sănătatea în muncă;
- prevenirea și stingerea incendiilor;
- protecția civilă;
- paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor;
- protecția mediului;
- prelucrarea datelor cu caracter personal.

Precizăm că, în jurisprudența sa⁴, Curtea Constituțională a statuat că **libertatea economică** „se aplică și persoanelor juridice, în măsura în care prin intermediul acestora cetățenii își exercită un drept constituțional, iar exigențele unor drepturi sau libertăți fundamentale, spre exemplu accesul liber la justiție, libertatea individuală, dreptul de proprietate privată ori libertatea economică, se aplică și în privința persoanelor juridice. În consecință, exigențele și garanțiile rezultate din drepturile și libertățile fundamentale reglementate prin Constituție sunt aplicabile și în privința persoanelor juridice, în măsura în care conținutul lor normativ este compatibil cu natura, specificul și particularitățile care caracterizează regimul juridic al persoanei juridice”.

9. Din punctul de vedere al integrării armonioase în fondul legislativ, precizăm că soluțiile legislative preconizate, în măsura în care ar fi fost clare, previzibile și complete, ar fi trebuit raportate la cadrul legislativ actual în domeniu și incluse în acesta, pentru respectarea exigenței de tehnică legislativă privind **asigurarea integrării organice a reglementării în sistemul legislației și a principiului unității reglementării** în materie, prevăzute la **art. 13 și 14 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în ceea ce privește soluțiile legislative prin care se stabilesc noi atribuții și responsabilități pentru Inspekția Muncii, precizăm că acestea ar fi trebuit incluse în Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspekției Muncii, republicată, cu modificările ulterioare, prin modificarea și/sau completarea acesteia.

10. Referitor la fondul soluțiilor preconizate, **semnalăm încălcarea mai multor exigențe de tehnică legislativă referitoare la claritatea, precizia și previzibilitatea reglementării**. În acest context, precizăm că în Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016 s-a statuat că „**una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative**”, orice act normativ trebuind „**să îndeplinească**

⁴ Decizia nr. 241/2022, paragraful 32.

anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat” și că „respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție”.

În primul rând, precizăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie **reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.**

În al doilea rând, semnalăm că mai multe texte ale propunerii nu respectă prevederile art. 8 alin. (4) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră, *„Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”*, și nici pe cele ale art. 36 alin. (1) din același act normativ - *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc”*.

Totodată, mai multe texte ale propunerii aduc atingere prevederilor **art. 24 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care dispun că: *„Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problemă a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative”*.

Aspectele evidențiate, precum și alte situații de încălcare a exigențelor de tehnică legislativă, de natură să conducă la soluții legislative incomplete, neclare sau chiar neconstituționale, **vor fi detaliate în continuare, cu titlu de exemplu.**

11. La art. 1 alin. (1), având în vedere observația formulată la pct. 7 *supra*, precizăm că norma propusă este de rangul hotărârii Guvernului sau al ordinului și, în consecință, nu poate fi prevăzută la nivel primar.

La **alin. (2)**, semnalăm că norma propusă este lipsită de predictibilitate, întrucât nu este clar ce reprezintă Registrul Instruirilor Lucrătorilor: o aplicație, o platformă sau conține o bază de date sau mai multe baze de date.

Precizăm că în cuprinsul propunerii nu este prevăzută o definiție a acestui registru și, în plus, nici nu există o terminologie unitară cu privire la acesta.

Astfel, potrivit **art. 2 alin. (1)**, „Evidența datelor din Registrul Instruirilor Lucrătorilor (...) se ține într-o **bază de date** administrată de Inspekția Muncii”, iar la **art. 7 alin. (2)** se face referire la „**bazele de date ale registrului**”.

În plus, în Expunerea de motive se folosește termenul „**platformă**”. În acest caz, menționăm că sunt încălcate și prevederile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, „*În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni*”.

12. La **art. 5**, semnalăm că, potrivit normei propuse, nu doar angajatorul, ci și salariatul va avea obligația deținerii și folosirii semnăturii electronice, fără a se preciza cine va suporta costul obținerii semnăturii electronice în cazul salariatului, care nu poate fi obligat la cheltuieli pentru ca angajatorul să-și aducă la îndeplinire obligațiile legale referitoare la asigurarea instruirii angajaților săi în domeniul securității și sănătății în muncă sau în celelalte domenii vizate.

Menționăm că, în mod corect, în Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare, la art. 21 alin. (1) s-a prevăzut că „*Instruirea (...) nu poate fi realizată pe cheltuiala lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora*”.

13. La **art. 6**, semnalăm, în primul rând, că redactarea soluției propuse este contradictorie cu cea preconizată la **art. 8 alin. (1)**.

Astfel, din textul preconizat la art. 6 - „*În Registrul Instruirilor Lucrătorilor se vor înregistra toate instruirile obligatorii*” - rezultă că înregistrarea tuturor instruirilor este o obligație a angajatorului, în timp ce din formularea art. 8 alin. (1) - „*va permite angajatorilor să introducă*” - rezultă că introducerea datelor în Registrul Instruirilor Lucrătorilor este o posibilitate, nu o obligație a angajatorului.

Pe de altă parte, apreciem că înființarea unui singur registru electronic nu va fi posibilă sau indicată, având în vedere că în Registrul Instruirilor Lucrătorilor se vor înregistra instruirile obligatorii din mai multe domenii, respectiv:

- securitate și sănătate în muncă;
- situații de urgență: prevenirea și stingerea incendiilor, protecție civilă;
- paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor;
- protecția mediului;
- prelucrarea datelor cu caracter personal;
- „*alte domenii în care angajatorul are obligația legală de instruire a lucrătorilor*”.

În plus, la **lit. f)**, semnalăm că norma este lipsită de predictibilitate, întrucât nu se înțelege ce alte domenii în care angajatorul are obligația legală de instruire a lucrătorilor sunt avute în vedere.

14. La art. 7 alin. (1), semnalăm că textul propus are caracter lacunar, deoarece prevede că angajatorii au acces gratuit la registru, fără a preciza și în ce scop.

15. La art. 8 alin. (2) teza I, semnalăm că norma propusă este neclară, întrucât nu se înțelege cum se păstrează Registrul Instruirilor Lucrătorilor la locul de muncă, având în vedere că este un registru electronic.

La **teza a II-a**, semnalăm că norma propusă este lipsită de predictibilitate, întrucât nu se înțelege care este scopul exonerării de la obligația de a deține o copie a registrului **în format fizic**, din moment ce, potrivit textului propus pentru art. 1 alin. (2), Registrul Instruirilor Lucrătorilor se întocmește **doar în format electronic**.

16. La art. 9, semnalăm că norma este lipsită de eficiență, deoarece nu prevede termenul în care Inspecția Muncii trebuie să achiziționeze „sistemul informatic care face obiectul soluției tehnice pentru transmiterea datelor în registru de către angajatori”.

17. La art. 11, precizăm că, în ceea ce privește „procedura privind transmiterea datelor în registru”, norma instituie **un paralelism legislativ**, întrucât reia soluția legislativă cuprinsă la art. 4 alin. (3) din propunere.

Referitor la „procedura privind **condițiile și limitele accesului** individual la informațiile din registru”, semnalăm că norma încalcă principiul ierarhiei actelor normative, prevăzut la art. 4 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece condițiile și limitele exercitării unui drept reprezintă conținutul dreptului însuși și nu pot fi stabilite prin acte normative secundare, ci doar prin acte normative de rangul legii.

18. Având în vedere cele expuse *supra*, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma prezentată.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

L. nr. 53/2003

M. Of. nr. 72/5 feb. 2003

Lege - Codul muncii

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015 (art. 76 lit. b), art. 78))

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 345/18 mai 2011

Lege - Codul muncii

² completat prin

L. nr. 76/2012

M. Of. nr. 365/30 mai 2012

*introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la
art. 269*

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind
Codul de procedură civilă

Dispune republicarea cu renumerotare

³ modificări prin

L. nr. 147/2012

M. Of. nr. 509/24 iul. 2012

modifică art. 139 alin. (1)

Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr.
53/2003 - Codul muncii

⁴ modificări prin

O.U.G. nr. 44/2012

M. Of. nr. 606/23 aug. 2012

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 201.*

Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr.
76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă

aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

⁵ modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

*la data de 1 februarie 2014, modifică art.
264, art. 265;
abrogă art. 261-263*

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind
Codul penal

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

⁶ modificări prin

O.U.G. nr. 4/2013

M. Of. nr. 68/31 ian. 2013

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie
2013*

Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012
pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul
de procedură civilă, precum și pentru modificarea și
completarea unor acte normative conexe

aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
completări prin

⁷ modificări prin

L. nr. 2/2013

M. Of. nr. 89/12 feb. 2013

modifică art. 269 alin. (1)

Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor
judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a
Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

⁸ modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
⁹ modificări prin	L. nr. 255/2013 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	M. Of. nr. 515/14 aug. 2013	<i>modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b), introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)</i>
Dispune republicarea cu renumerotare			
¹⁰ modificări prin	L. nr. 77/2014 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 470/26 iun. 2014	<i>modifică art. 251 alin. (4)</i>
¹¹ modificări prin	L. nr. 12/2015 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 52/22 ian. 2015	<i>modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145</i>
¹² modificări prin	L. nr. 97/2015 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 316/8 mai 2015	<i>modifică art. 137 alin. (1)</i>
¹³ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi</i>
¹⁴ modificări prin	D.C.C. nr. 279/2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015	<i>suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi (termenul se împlinește la 1 august 2015) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
¹⁵ modificări prin	D.C.C. nr. 814/2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlinește la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție</i>

- ¹⁶ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 814/2015 M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 art. 60 alin. (1) lit. g)
Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹⁷ modificări prin L. nr. 57/2016 M. Of. nr. 283/14 apr. 2016 introduce lit. g) la alin. (1) al art. 51
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- ¹⁸ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 261/2016 M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 art. 52 alin. (1) lit. a)
Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹⁹ modificări prin D.C.C. nr. 261/2016 M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție
Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ²⁰ modificări prin L. nr. 176/2016 M. Of. nr. 808/13 oct. 2016 modifică art. 139 alin. (1)
Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ²¹ completat prin L. nr. 220/2016 M. Of. nr. 931/18 nov. 2016 introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)
Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ²² modificări prin O.U.G. nr. 53/2017 M. Of. nr. 644/7 aug. 2017 modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 88/2018 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018
- ²³ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 759/2017 M. Of. nr. 108/5 feb. 2018 art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză
Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

24 modificări prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză(termenul se împlinește la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
25 completat prin	L. nr. 64/2018 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 226/13 mar. 2018	<i>introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1,</i>
26 modificări prin	L. nr. 88/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	<i>modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260</i>
27 modificări prin	L. nr. 127/2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	M. Of. nr. 491/14 iun. 2018	<i>modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72</i>
28 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 387/2018 Decizia nr. 387 din 5 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 642/24 iul. 2018	<i>constată că dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani</i>
29 modificări prin	O.U.G. nr. 96/2018 Ordonanță de urgență privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 963/14 nov. 2018	<i>modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (3) la art. 56 și alin. (1_1) și (1_2) la art. 164</i>
	aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 93/2019	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	
30 completat prin	O.U.G. nr. 26/2019 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 309/19 apr. 2019	<i>introduce art. 147_1</i>

31 modificări prin	L. nr. 93/2019 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 96/2018 și modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (4) la art. 56</i>
32 completat prin	L. nr. 153/2019 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 623/26 iul. 2019	<i>introduce alin. (4) la art. 139</i>
33 completat prin	L. nr. 37/2020 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii și a art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011	M. Of. nr. 280/3 apr. 2020	<i>introduce alin. (2_1) și (3_1) la art. 139</i>
34 modificări prin	L. nr. 85/2020 Lege pentru modificarea art. 260 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 525/18 iun. 2020	<i>modifică art. 260 alin. (1) lit. i)</i>
35 modificări prin	L. nr. 151/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 658/24 iul. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (2) - (4), art. 59 lit. a); introduce alin. (5) - (9) la art. 5, lit. r) la art. 260 alin. (1)</i>
36 modificări prin	L. nr. 213/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 893/30 sep. 2020	<i>modifică art. 17 alin. (6) și (7), art. 242 lit. d), art. 251 alin. (2) și (4); introduce art. 34_1, art. 231_1, alin. (1_1) la art. 251</i>
37 completat prin	L. nr. 298/2020 Lege pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1293/24 dec. 2020	<i>introduce lit. f) la art. 52 alin. (1), art. 53_1, lit. e_4) la art. 260 alin. (1)</i>
38 completat prin	O.U.G. nr. 36/2021 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 208/2021	M. Of. nr. 474/6 mai 2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	<i>introduce alin. (1_1)-(1_7) la art. 16, lit. o) la art. 17 alin. (3) și alin. (3) la art. 110</i>
39 modificări prin	O.U.G. nr. 37/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii respinsă prin L. nr. 275/2022 ieșit din vigoare	M. Of. nr. 474/6 mai 2021 M. Of. nr. 961/3 oct. 2022	<i>modifică art. 17 alin. (4), art. 119 alin. (2) și art. 241; introduce alin. (4_1) la art. 17</i>

⁴⁰ completat prin	L. nr. 138/2021 Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 501/13 mai 2021	<i>introduce alin. (6_1) la art. 34</i>
⁴¹ modificări prin	L. nr. 208/2021 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însoțite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	<i>modifică art. 16 alin. (1_1) - (1_3), (1_6) și (1_7) și art. 17 alin. (3) lit. o); introduce alin. (1_8) la art. 16; abrogă art. 16 alin. (1_4) și (1_5)</i>
⁴² modificări prin	O.U.G. nr. 117/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 951/5 oct. 2021	<i>modifică art. 15_1 lit. d), art. 122 alin. (1), art. 260 partea introductivă a alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e_3); introduce art. 15_2, lit. e_5) la art. 260 alin. (1), lit. s) la art. 260 alin. (1)</i>
⁴³ modificări prin	L. nr. 269/2021 Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1076/10 nov. 2021	<i>modifică art. 268 alin. (1) lit. a)</i>
⁴⁴ completat prin	O.U.G. nr. 130/2021 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 1202/18 dec. 2021	<i>introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 164</i>
⁴⁵ modificări prin	O.U.G. nr. 142/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemelor de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și completarea Schemelor de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii aprobată prin L. nr. 145/2023	M. Of. nr. 1249/30 dec. 2021 M. Of. nr. 473/29 mai 2023	<i>modifică art. 164 alin. (2_1) și (2_2)</i>

Dispune republicarea cu renumerotare

46 modificări prin L. nr. 140/2022 M. Of. nr. 500/20 mai 2022 *modifică art. 13 alin. (4) și art. 56 alin. (1) lit. b)*
Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative

Dispune republicarea cu renumerotare

Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.

47 modificări prin L. nr. 144/2022 M. Of. nr. 502/23 mai 2022 *modifică art. 34 alin. (3) și alin. (7); introduce alin. (5_1) și (5_2) la art. 34*
Lege pentru modificarea și completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

48 modificări prin L. nr. 275/2022 M. Of. nr. 961/3 oct. 2022 *respinge O.U.G. nr. 37/2021*
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

*ieșit din vigoare -
scos din evidență*

49 modificări prin L. nr. 283/2022 M. Of. nr. 1013/19 oct. 2022 *modifică art. 5 alin. (7), art. 17 alin. (3) lit. b), k), l) și n), art. 17 alin. (4), art. 18 alin. (1) lit. a), art. 19, art. 35 alin. (1), art. 111, art. 118 alin. (1), art. 145 alin. (4), art. 243 alin. (1) - (3), art. 260 alin. (1) lit. r) și art. 277; introduce alin. (3) la art. 1, lit. h) la art. 2, alin. (10) la art. 5, alin. (4) și (5) la art. 6, lit. p) și q) la art. 17 alin. (3), alin. (8) și (9) la art. 17, alin. (2_1) la art. 32, lit. m_1) la art. 39 alin. (1), lit. j) la art. 40 alin. (2), alin. (3) la art. 51, lit. c) la art. 59, lit. i) la art. 60 alin. (1), alin. (4) și (5) la art. 62, alin. (5) - (7) la art. 118, art. 152_1, art. 152_2, art. 153_1, art. 153_2, alin. (5) la art. 229, lit. j) și k) la art. 242, lit. t) și u) la art. 260 alin. (1), art. 278_1, art. 278_2 și mențiunea privind transpunerea unor directive după art. 281*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

50 modificări prin L. nr. 26/2023 M. Of. nr. 30/11 ian. 2023 *modifică art. 34 alin. (6_1); introduce lit. s_1) la art. 260 alin. (1)*
Lege pentru modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

51 completat prin L. nr. 52/2023 M. Of. nr. 186/6 mar. 2023 *introduce două noi liniițe la art. 139 alin. (1)*
Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

52 modificări prin O.U.G. nr. 42/2023 M. Of. nr. 459/25 mai 2023 modifică art. 152_1 alin. (3), art. 229 alin. (2), art. 231_1 alin. (2) și (10), art. 269; introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 271
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 367/2022 privind dialogul social și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

Prevederile prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. I pct. 65-66, care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I.

53 completat prin L. nr. 140/2023 M. Of. nr. 461/26 mai 2023 introduce lit. h) la art. 51 alin. (1)

Lege pentru completarea art. 51 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, pentru modificarea și completarea art. 514 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 94 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției

54 modificări prin L. nr. 145/2023 M. Of. nr. 473/29 mai 2023 aprobă O.U.G. nr. 142/2021

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii